

Maslac
tradicionalni
talijanski SPAR
PREMIUM
125 g
1 kg = 12,72 €

-11%
1,79
1,59 €
Provjeri ponudu

GOSPODARSTVO

DOMAĆI RADNIK ILI STRANI 'PLAĆENIK'? O INTEGRACIJI STRANIH RADNIKA U HRVATSKO DRUŠTVO RAZGOVARAMO S PREDSJEDNIKOM UPRAVE 'AQUAFILCRO-A' I PREDSJEDNIKOM SLO CRO POSLOVNOG KLUBA

SAŠA MUMINOVIĆ: Država je pretroma. Dobar Zakon o strancima je, gospodarski gledano, konkurentna prednost jedne zemlje

Objavljeno: 31.08.2024. | Vanja Hozmec

Domaći radnik ili strani 'plaćenik'? Priča o stranim radnicima nešto je s čime se susrećemo na svakom koraku. Direktno ili indirektno, htjeli ili ne htjeli, jer činjenica je, oni su ovdje, u

Hrvatskoj, i sve ih je više. Mnogima od njih Hrvatska je 'nova Njemačka', obećana zemlja u kojoj će zaraditi dovoljno da ima za kruh i da još toliko pošalje svojoj obitelji u Nepal, Indiju ili na Filipine. Nezaobilazna su tema, ali ne samo tema, oni su osobe, a ne neka roba koju smo uvezli.

A kako se kreće tržište rada, njihov priljev neće stati, dapače. Oni nisu više samo senzacionalističke ili manje senzacionalne medijske priče o migrantima, odnosno imigrantima i emigrantima, oni nisu više ni pojave 'rezervirane' samo za velike gradove, oni su danas vaši sugrađani, vaši suseljeni, vaši kolege na poslu u maloj, srednjoj ili velikoj tvrtki, vaši prodavači, konobari, kuhari, vaši frizeri, vaši dostavljači i poštari. Vaši susjedi. A u vrlo skoro vrijeme, vjerojatno već u sljedećoj generaciji, vaša obitelj. Pa kako onda olakšati njihovu asimilaciju u hrvatsko društvo? Tema je to kojom se vrijedi pozabaviti i za koju vrijedi pronalaziti kvalitetne sugovornike – što u samim stranim radnicima, što u njihovim poslodavcima, što u političarima, što u njihovim najmodavcima ili jednostavno, njihovim hrvatskim, odnosno zagorskim susjedima i sugrađanima.

Mi smo jednog od sugovornika pronašli u Saši Muminoviću, predsjedniku uprave i direktoru društva 'AquafilCRO' iz Oroslavja, jedne od deset najjačih tvrtki u Krapinsko – zagorskoj županiji i predsjedniku SLO CRO Poslovnog kluba. AquafilCRO bavi se proizvodnjom, odnosno preradom i doradom primarno poliamidne pređe, izvoze 100 posto proizvoda, a dio su grupacije koja je globalni lider u održivom razvoju u kemijskoj industriji. Pritom se društvo 'AquafilCRO' ističe i sustavnom brigom o svojim radnicima. Naravno, dio njih nije iz Hrvatske.

AquafilCRO Oroslavje

Jednom prilikom rekli ste da smo, što se uvoza strane radne snage tiče, mi sada tamo gdje je Njemačka bila u 60-im godinama prošlog stoljeća, kada je postojala velika potreba za radnom snagom. Možete li detaljnije pojasniti tu tezu?

Moramo pogledati istini u oči. Ovo nije privremena situacija, privremeni problem nedostatka radne snage kojega ćemo riješiti i naredne godine će sve biti u redu. Neće. Pored toga, ne radi se samo o strukturnom problemu, radi se o velikom strukturnom problemu koji je eskalirao u veoma kratkom vremenu. Istina je da postoji već neko vrijeme, ali nismo očekivali da će od nekoliko desetina tisuća stranaca, to u samo godini dvije doći to broja koji će premašiti šest znamenki. Bivša njemačka kancelarka Angela Merkel je u jednom razgovoru rekla kako su Nijemci mislili da će strani radnici jednom otići doma, pa integraciji nisu toliko posvetili pozornosti. Mi danas nemamo te iluzije. Oni su došli da zarade, neki i da se vrate, ali na njihovo mjesto će doći novi, a što je važno puno njih je došlo i da ostane u Hrvatskoj. Stoga je njihova integracija u hrvatsko društvo od ključnog značaja, ne samo za gospodarstvo već za zajednicu. Ako pogledamo malo dalje u budućnost... Kako je treća generacija Hrvata postala Argentincima ili Australijancima, tako će uz dobru integraciju treća generacija Filipinaca postati Hrvatima s filipinskim korijenima.

Je li danas lakše uvesti stranog radnika nego prije dvije godine? Zašto da/ne?

Još uvijek čekamo novi zakon o strancima koji bi trebao urediti tu problematiku. Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima bio je na javnom savjetovanju od 28. veljače do 14. ožujka, ako sudimo po novinskim natpisima trebalo bi da bude na dnevnom redu Vlade u narednih par tjedana. Svakako pozdravljamo njegovo donošenje jer će značajno doprinijeti rješavanju nagomilanih problema na jedini pravi način. Na žalost, sporost u njegovom donošenju nije imalo posljedice samo za gospodarske subjekte, već i na strane radnike. Govorimo o ljudima, a ne o strojevima. Govorimo o njihovim životima, pa na kraju krajeva ponašanje države prema njima, govori nešto i o nama. Nemojte ovo protumačiti kao neko odvjetništvo inozemnih radnika, daleko od toga. I među njima, kao i kod hrvatskih radnika, ima dobrih i loših. Ali moramo imati procedure koje su ljudske, izvedive u nekom normalnom vremenu, tako da proces teče na razuman način. I u SLO CRO Poslovnom klubu pratimo ovu problematiku već duže vrijeme. Imali smo par susreta na tu temu, tako da samo mogu reći kako je dobar Zakon o strancima je također gospodarski gledano konkurentna prednost jedne zemlje!

Saša Muminović i član Uprave Angelo Cordella, koji je došao u Oroslavje iz rodnog Torina prije više od 20 godina

Kako su ti ljudi prihvaćeni od domaćih radnika i što činite vi kao tvrtka da bi se lakše integrirali, prvo u samo proizvodnju, a onda i u zajednicu? Kakva je situacija u AquafilCRO-u?

Prvi strani radnici u stigli su u AquafilCRO 2021. godine. Naši domaći radnici prihvatili su ih veoma dobro, štoviše mogu reći da sam veoma ponosan kako je taj cijeli proces tekao. Dovedi strance iz daleke azijske zemlje u veliki kozmopolitski grad je jedna stvar, ali dovesti ih u malo zagorsko mjesto je nešto sasvim drugo. Pokazalo se otvoreno srce i gostoprimstvo Zagoraca kakvo su samo mogli poželjeti. Ipak su to velike kulturne razlike, drugačiji običaji, ponašanje...

Tvrdili ste na jednom okruglom stolu da svi moraju napraviti svoj dio posla – od države koja se mora pobrinuti za radne dozvole, njihovo produženje i reguliranje statusa stranaca, do poduzetnika koji zapošljavaju te strance i Hrvatske gospodarske komore koja također može pružiti određenu pomoć. Kako ocjenjujete napredak po tom pitanju godinu i pol nakon ove izjave – od lokalne zajednice, institucija i države same?

Da, ali veoma polako i stidljivo. Mislim to je nedovoljno ako želimo Zagorje na neki način “brendirati” kao dobro mjesto za novi život stranim radnicima. Ne zaboravimo da konkuriramo jadranskoj obali, Sloveniji, Austriji...

Saša Muminović (lijevo) prilikom preuzimanja nagrade za održivo poslovanje

Da bi se dobro osjećali u Hrvatskoj, osim stimulativnih primanja, strani radnici bi, između ostalog, morali učiti hrvatski jezik i upoznati kulturu. Jeste li primijetili uključenje, primjerice HGK-a, zagorskih gradova i Županije, ostalih relevantnih institucija u tu problematiku?

Da, HGK je imala dobar projekt učenja jezika, ali mislim da bi bilo bolje na razini Županije napraviti strategiju i koordinirati te aktivnosti svih dionika (lokalne zajednice, gradova i općina, poslodavaca, HGK, obrtnička komora, HZZ-a...) i odgovoriti na pitanje koje sam istaknuo u prethodnom odgovoru: Kako "brendirati" Zagorje kao dobro mjesto za novi život stranim radnicima i da se u isto vrijeme ne "našteti" lokalnom stanovništvu i njihovom načinu života.

Kako vidite budućnost uvozne radne snage u RH, a kako pritom zadržati domaću?

Pitanje za milijun dolara... Ipak, neki procesi su neminovni. Ne možemo ići protiv riječnog toka, ali zato možemo dobro kormilariti.

****Tekst je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama***